

MỤC TIÊU, YÊU CẦU, ĐÁNH GIÁ LUẬN VĂN THẠC SĨ TẠI CÁC CƠ SỞ ĐÀO TẠO KINH TẾ, QUẢN LÝ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH Ở VIỆT NAM

Nguyễn Thị Kim Chi *

Tóm tắt: Luận văn thạc sĩ nói chung, luận văn thạc sĩ kinh doanh và quản lý nói riêng, là một nghiên cứu khoa học nhằm giải quyết các vấn đề thực tiễn và/hoặc trả lời câu hỏi mà học viên quan tâm, dựa trên nền tảng các kiến thức chuyên ngành của chương trình đào tạo tương ứng. Chất lượng luận văn thạc sĩ luôn được coi là khâu quan trọng, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo thạc sĩ của cơ sở đào tạo. Hiện đang tồn tại nhiều quan niệm và cách hiểu khác nhau về mục tiêu, yêu cầu và đánh giá một luận văn thạc sĩ, đòi hỏi cần có sự thống nhất về vấn đề này. Bài viết đưa ra những gợi ý nhằm nâng cao chất lượng luận văn thạc sĩ tại các cơ sở đào tạo kinh tế, quản lý và quản trị kinh doanh ở Việt Nam.

Từ khóa: Luận văn, thạc sĩ, cao học, mục tiêu, yêu cầu, đánh giá

Summary: *The master's thesis in general, and the master's thesis in business and management in particular, is a scientific research aimed at solving practical problems and/or answering questions that students are interested in based on specialized knowledge of the respective training program. The quality of the master's thesis is always considered an important step contributing to improving the quality of master's training at the training institution. Currently, there are many different conceptions and understandings about the goals, requirements and evaluation of a master's thesis, which requires a consensus on this issue. The article gives suggestions to improve the quality of master's theses at training institutions in economics, management and business administration in Vietnam.*

Keywords: *Thesis, master, graduate, goals, requirements, assessment.*

1. Mục tiêu chương trình thạc sĩ

Chương trình đào tạo thạc sĩ, học viên được cho là người “*tiêu dùng*” *tri thức khoa học* thay vì “sản xuất” tri thức như trong các chương trình đào tạo tiến sĩ (Nguyễn Đình Thọ, 2007). Học viên có thể lựa chọn theo học một trong hai hướng: (i) cao học thiên về

ứng dụng (như các chương trình MBA và các chương trình cao học mang tính ứng dụng khác); và (ii) cao học thiên về nghiên cứu (thường xuất hiện ở một số nước châu Âu và Úc).

Mục tiêu đào tạo thạc sĩ ứng dụng chủ yếu hướng tới việc trang bị các kiến thức và kỹ năng cần thiết về lĩnh vực được

* Khoa Kinh tế,
Trường ĐH KD&CN Hà Nội

đào tạo và *phát triển khả năng ứng dụng* những điều đã học vào giải quyết các vấn đề của thực tiễn. Do vậy, các chương trình thạc sĩ ứng dụng nhấn mạnh việc cung cấp cho học viên các cơ hội phát triển và thăng tiến trong nghề nghiệp. Trong khi đó, các chương trình thạc sĩ nghiên cứu nhấn mạnh mục tiêu trang

bị kiến thức cập nhật của chuyên ngành, *phát triển năng lực nghiên cứu khoa học (NCKH)*, và thường là bước chuẩn bị cho việc theo học chương trình tiến sĩ. Nhiều nhà nghiên cứu cùng đồng thuận với sự khác biệt của mục tiêu của các chương trình đào tạo thạc sĩ mang tính ứng dụng và mang tính nghiên cứu, cụ thể như sau:

Bảng 1. Mục tiêu của chương trình thạc sĩ mang tính ứng dụng và tính nghiên cứu

Mục tiêu chương trình mang tính ứng dụng	Mục tiêu chương trình mang tính nghiên cứu
<ul style="list-style-type: none"> - Đào tạo đội ngũ những nhà quản lý và lãnh đạo; - Đào tạo đội ngũ những người ‘tiêu dùng’ tri thức khoa học, có khả năng ứng dụng kiến thức và kỹ năng tiếp thu từ chương trình vào thực tiễn nghề nghiệp; - Tạo cơ hội cho học viên phát triển nghề nghiệp (trở thành nhà quản lý giỏi, nhà quản lý cấp cao hơn, có mức lương cao hơn). 	<ul style="list-style-type: none"> - Phát triển <i>năng lực nghiên cứu</i> cho học viên; - Đào tạo những học viên chuẩn bị theo học chương trình tiến sĩ (đa số), hoặc phát triển sự nghiệp trong lĩnh vực nghiên cứu, các ngành và các tổ chức kinh tế cũng như khu vực công.

Nguồn: Tác giả tổng hợp từ nghiên cứu Nguyễn Thị Tuyết Mai (2012)

Vì mục tiêu chương trình đào tạo thạc sĩ ứng dụng và nghiên cứu khác nhau nên các trường thiết kế, sắp xếp các môn học và thời lượng đào tạo cũng khác nhau. Các chương trình đào tạo thạc sĩ ứng dụng thường bao gồm những môn học, như kế toán, tài chính, marketing, quản trị nhân sự, quản trị tác nghiệp,... Học viên có thể lựa chọn học các môn học về quản trị kinh doanh chung trong suốt khóa học hoặc một lĩnh vực chuyên sâu. Tất nhiên khối lượng kiến thức lớn hơn và nhiều thực

tiễn hơn so với chương trình cử nhân. Sau khóa học, học viên cũng kỳ vọng có cơ hội phát triển/thăng tiến trong thực tiễn kinh doanh và quản lý. Các chương trình đào tạo thạc sĩ nghiên cứu thường gồm các môn học hướng đến tích lũy và nâng cao năng lực nghiên cứu. Sau khóa học, học viên thường kỳ vọng tham gia các khóa học chuyên sâu nghiên cứu, bậc học cao hơn (tiến sĩ). Bảng 2 minh họa mục tiêu đào tạo cụ thể của chương trình thạc sĩ ứng dụng và nghiên cứu một số nước trên thế giới.

Bảng 2. Mục tiêu đào tạo của một số chương trình thạc sĩ trên thế giới

Chương trình thạc sĩ ứng dụng	Chương trình thạc sĩ nghiên cứu
<p><i>Thạc sĩ quản lý (MiM) - London Business School (Anh)</i> Trang bị kiến thức và kỹ năng để tạo nền tảng vững chắc cho phát triển sự nghiệp trong kinh doanh và quản lý.</p>	<p><i>Thạc sĩ nghiên cứu – Melbourne Business School (Úc)</i> Trang bị và phát triển các kỹ năng tiên tiến cho việc thực hiện NCKH độc lập và bền vững.</p>
<p><i>MBA – Washington State University (USA)</i> Đào tạo đội ngũ những nhà quản lý và lãnh đạo (doanh nghiệp) trong tương lai.</p>	<p><i>Thạc sĩ Henley về kinh doanh và quản lý (Master of Science) - Reading University (Anh)</i> Phát triển năng lực NCKH của học viên, là bước chuẩn bị cho việc theo học chương trình tiến sĩ QTKD (DBA).</p>
<p><i>MBA – Kellogg School of Management (USA)</i> Trang bị cho học viên kiến thức về quản lý và nghệ thuật lãnh đạo; nắm được các lý thuyết kinh doanh mới nhất và có khả năng áp dụng chúng để đối đầu với những thách thức trong thực tiễn; phát triển các kỹ năng phân tích và xã hội; học cách lãnh đạo trong một môi trường đòi hỏi sự sáng tạo.</p>	<p><i>Thạc sĩ về marketing (Master in marketing by research - NUS (Singapore))</i> Cung cấp kiến thức cập nhật trong chuyên ngành; trang bị các công cụ và phát triển kỹ năng NCKH; là bước chuẩn bị cho việc theo học tiếp các chương trình tiến sĩ (PhD) hoặc phục vụ cho phát triển nghề nghiệp trong lĩnh vực NCKH, các ngành và các tổ chức kinh tế cũng như khu vực công.</p>
<p><i>Asia-Pacific EMBA - NUS Business School (Singapore)</i> Trang bị những kiến thức hiện đại và thực tiễn cập nhật nhằm đáp ứng nhu cầu phát triển sự nghiệp của những cán bộ lãnh đạo doanh nghiệp cấp cao - những người có năng lực và đảm nhận những trọng trách quản lý.</p>	<p><i>Thạc sĩ tài chính (MSc in finance by research - SMU (Singapore))</i> Giúp các học viên chuẩn bị theo học các chương trình tiến sĩ quốc tế (PhD) hàng đầu và phục vụ cho phát triển nghề nghiệp của họ trong lĩnh vực NCKH, các ngành và các tổ chức kinh tế cũng như khu vực công.</p>
<p><i>Thạc sĩ kinh tế tài chính & quản lý (MSc in Managerial and Financial Economics) - HEC (Pháp)</i> Trang bị các kỹ năng phân tích kinh tế, các kiến thức về chiến lược kinh doanh, tài chính và lý thuyết kinh tế hiện đại, và các ứng dụng trong thực tiễn nghề nghiệp.</p>	<p><i>Thạc sĩ nghiên cứu (MPhil) – College of Economics & Business, ANU (Úc)</i> Trang bị các kỹ năng thực hiện nghiên cứu độc lập, bước chuẩn bị cho học viên theo học tiếp chương trình tiến sĩ (PhD).</p>

Nguồn: Nguyễn Thị Tuyết Mai tổng hợp từ Website các trường đại học (2012)

2. Yêu cầu và nội dung của luận văn thạc sĩ

2.1. Yêu cầu đối với luận văn thạc sĩ

Luận văn không phải là yêu cầu bắt buộc đối với mọi chương trình thạc sĩ. Trên thế giới, nhiều chương trình thạc sĩ ứng dụng như MBA, thạc sĩ kế toán, thạc sĩ quản lý ở nhiều cơ sở nổi tiếng, như Đại học Havard, Đại học Standford (Mỹ) hay Đại học Quốc gia Singapore (NUS) không yêu cầu học viên làm luận văn tốt nghiệp. Mục tiêu đào tạo thạc sĩ có thể đạt được thông qua chương trình học được thiết kế mang tính ứng dụng cao (như sử dụng case study Trường Kinh doanh Havard và Trường Kinh doanh Henley). Một số chương trình yêu cầu học viên hoàn thành bài tập lớn cuối khóa (final project). Như vậy, luận văn chỉ là một phần của chương trình đào tạo thạc sĩ và góp phần thực hiện mục tiêu đào tạo của chương trình đó. Ở Việt Nam, *luận văn thạc sĩ là điều kiện bắt buộc để học viên được tốt nghiệp*.

Luận văn thạc sĩ ứng dụng phải thể hiện được sự hiểu biết của học viên về các kiến thức và kỹ năng đã học từ chương trình và nhấn mạnh về khả năng áp dụng, “tiêu dùng” kiến thức này vào giải quyết vấn đề thực tiễn của doanh nghiệp/tổ chức. Các tiêu chí đánh giá chất lượng luận văn ứng dụng nhìn chung bao gồm: 1) chọn chủ đề: gắn với vấn đề cụ thể nảy sinh trong thực tiễn quản lý, kinh doanh của doanh nghiệp/tổ chức; 2) khả năng làm chủ kiến thức chuyên ngành và ứng dụng lý thuyết đã học một cách hợp lý; thể hiện được mức độ nắm biết lý thuyết

đã học từ chương trình về một lĩnh vực/chủ đề cụ thể, như thiết kế kênh phân phối, động viên khuyến khích người lao động, hay quản trị chất lượng trong công ty; 3) Phương pháp nghiên cứu thể hiện khả năng vận dụng các công cụ, kỹ năng nghiên cứu để giải quyết vấn đề thực tiễn cụ thể (case study, hay những phân tích thống kê mô tả có thể chấp nhận được); 4) trình bày kết quả nghiên cứu và đưa ra những đề xuất, kiến nghị hợp lý, logic, có ý nghĩa đối với doanh nghiệp/tổ chức; 5) Kết cấu luận văn phù hợp và trình bày một cách khoa học.

Luận văn thạc sĩ nghiên cứu thể hiện rõ khả năng nghiên cứu của học viên, do vậy, đề cao hàm lượng khoa học của kết quả nghiên cứu, tuy ở mức thấp hơn so với luận án tiến sĩ hàn lâm. Học viên dành khoảng 2-3 năm để hoàn thành khóa học và thường là bước chuẩn bị cho bậc học tiến sĩ. Trên thế giới, luận văn thạc sĩ nghiên cứu có thể vẫn đòi hỏi phải có phát hiện mới, nhưng thường ở dạng điều chỉnh, bổ sung (nghiên cứu lặp lại loại II - lặp lại như nghiên cứu trước nhưng ở nhiều bối cảnh nghiên cứu khác nhau; hoặc nghiên cứu lặp lại loại III - lặp lại nghiên cứu đã có, nhưng có điều chỉnh, bổ sung để hoàn thiện hơn. - Nguyễn Đình Thọ, 2007). Ở Việt Nam chỉ có một vài chương trình thạc sĩ nghiên cứu (kinh tế, quản lý và quản trị kinh doanh) của nước ngoài thực hiện trong khuôn khổ các dự án tài trợ, như chương trình Master by research của Đại học Macquarie (Dự án USAID, Australia) tại Trường Đại học Kinh tế quốc dân vào đầu những năm 2000.

Bảng 3. Những điểm khác nhau giữa luận văn thạc sĩ ứng dụng và nghiên cứu

	Luận văn thạc sĩ ứng dụng	Luận văn thạc sĩ nghiên cứu
Nội dung và mục tiêu	<ul style="list-style-type: none"> - Là công trình nghiên cứu liên quan đến thực tiễn kinh doanh và quản lý ở một tổ chức hoặc ngành nhất định; - Vận dụng các lý thuyết kinh tế, quản lý hoặc kinh doanh để giải quyết những vấn đề/thách thức trong thực tiễn; - Phát triển các kỹ năng phân tích và ứng dụng; - Giúp học viên phát triển nghề nghiệp và giải quyết các vấn đề thực tiễn qua nghiên cứu. 	<ul style="list-style-type: none"> - Phát triển thông tin/tri thức khoa học trong một bối cảnh cụ thể thuộc về nước, ngành và tổ chức; - Phát triển và thử nghiệm các ý tưởng và mô hình mới; - Ứng dụng kiến thức chuyên ngành và lặp lại các nghiên cứu trước đó nhưng có đóng góp mới ở dạng điều chỉnh, bổ sung nhất định; - Giúp học viên phát triển các công cụ, kỹ năng và phương pháp nghiên cứu để chuẩn bị theo học ở bậc tiến sĩ.
Người thực hiện	Thường là chuyên viên, cán bộ, lãnh đạo ở cơ sở thực tiễn, chuyên viên các Viện nghiên cứu ứng dụng, nhà tư vấn về quản lý và kinh doanh.	Thường là những người đang/sẽ làm công tác giảng dạy và nghiên cứu khoa học trong các trường đại học, viện nghiên cứu, các công ty tư vấn.
Yêu cầu đánh giá chất lượng	<ul style="list-style-type: none"> - Chủ đề nghiên cứu có khả năng có đóng góp giải quyết vấn đề thực tiễn; - Tổng quan nghiên cứu: chỉ ra “khoảng trống” cần nghiên cứu phục vụ giải quyết vấn đề thực tiễn; - Phương pháp nghiên cứu khoa học, tin cậy, phù hợp; - Trình bày và giải thích rõ ràng, logic kết quả nghiên cứu; - Bàn luận và đưa ra các gợi ý/đề xuất. 	<ul style="list-style-type: none"> - Chủ đề nghiên cứu có khả năng đóng góp tri thức/thông tin mới có ý nghĩa; - Tổng quan nghiên cứu: chỉ ra “khoảng trống” nghiên cứu tri thức/thông tin; - Phương pháp nghiên cứu khoa học, tin cậy, phù hợp; - Trình bày và giải thích rõ ràng, logic kết quả nghiên cứu; - Bàn luận và đưa ra các khuyến nghị; - Thể hiện khả năng viết báo cáo khoa học.
Tính ứng dụng của kết quả nghiên cứu	<ul style="list-style-type: none"> - Nhấn mạnh ứng dụng lý thuyết vào phân tích và định hướng giải quyết vấn đề thực tiễn; - Kết quả nghiên cứu có tính phù hợp đối với từng không gian và thời gian cụ thể; - Kết quả nghiên cứu có thể ứng dụng vào thực tiễn hoặc đề xuất các kiến nghị/giải pháp cải thiện hiện trạng thực tiễn. 	<ul style="list-style-type: none"> - Thường không nhấn mạnh vào tính ứng dụng của các kết quả nghiên cứu; - Kết quả nghiên cứu có tính tổng quát hóa và trường tồn theo không gian và thời gian; - Kết quả nghiên cứu khó có thể ứng dụng ngay vào thực tiễn. Tuy nhiên, từ kết quả nghiên cứu cũng có thể đưa ra những hàm ý nhất định cho các nhà hoạt động thực tiễn, nhưng thường không dưới dạng các kiến nghị cụ thể.

Nguồn: Lê Quốc Hội và Doãn Hoàng Minh (2012). Tổng hợp từ chương trình đào tạo của nhiều trường đại học trên thế giới, tham khảo ý kiến của các nhà khoa học trong và ngoài nước và quan điểm của các tác giả.

2.2. Yêu cầu chung (hoặc chuẩn) đối với nội dung, hình thức của luận văn thạc sĩ

Nói chung, luận văn cần đảm bảo thực hiện đúng các quy định về điều kiện, nội dung, hình thức, thời gian thực hiện và bảo vệ theo Quy chế đào tạo trình độ thạc sĩ của Bộ Giáo dục và Đào tạo, cũng như các quy định cụ thể của nơi đào tạo. Cụ thể và quan trọng nhất là:

- Đảm bảo chất lượng chuyên môn, tương xứng với trình độ thạc sĩ, có tên gọi và nội dung theo chuyên ngành đào tạo, đáp ứng yêu cầu định hướng nghiên cứu hoặc ứng dụng.

- Phải thể hiện được trình độ khoa học, trình độ chuyên môn sâu của tác giả, trong luận văn, cả khi bảo vệ luận văn.

- Phải thể hiện được khung lý thuyết cơ bản về vấn đề nghiên cứu, phân tích và đánh giá được thực trạng vấn đề nghiên cứu, tìm được nguyên nhân của thực trạng đó nhằm đề xuất được các giải pháp hữu hiệu để giải quyết vấn đề nghiên cứu. Về nguyên tắc, luận văn thạc sĩ vẫn được kế thừa có phê phán, phát triển các công trình khoa học đã được công bố về mặt ý tưởng, nhưng tuyệt đối không được sử dụng nguyên văn, lối hành văn, các đoạn phân tích và các kết luận của các công trình đó.

- Phải bảo đảm tính trung thực, hình thức trình bày, kết cấu, tiến độ thời gian và tất cả mọi quy định khác Bộ Giáo dục và Đào tạo và nơi đào tạo đối với học viên và luận văn thạc sĩ.

Đó là những yêu cầu (hay chuẩn) tương đối chung đối với luận văn thạc sĩ nghiên cứu và ứng dụng. Mỗi cơ sở đào tạo cũng có thể áp dụng thêm những yêu

cầu (hay chuẩn) riêng của mình. Ở Việt Nam, kết cấu phổ biến của một luận văn thạc sĩ gồm 3 phần chính: phần mở đầu (đặt vấn đề nghiên cứu), phần nội dung (gồm các chương giải quyết vấn đề cả về mặt lý thuyết, khảo sát thực trạng và giải pháp để giải quyết thực trạng đó) và phần kết luận (khẳng định các kết quả nghiên cứu của luận văn). Cụ thể:

Phần mở đầu. Yêu cầu phải làm rõ: lý do chọn đề tài nghiên cứu, tính cấp thiết phải nghiên cứu vấn đề tài đó; nhận xét, đánh giá khái quát về các công trình khoa học ở cả trong và ngoài nước liên quan đến đề tài nghiên cứu và cần làm rõ đề tài nghiên cứu của luận văn không trùng lặp với các công trình khoa học đã được công bố; phạm vi nghiên cứu của luận văn, cả về không gian (từ năm nào đến năm nào) và thời gian (trong chuỗi các vấn đề có liên quan); mục đích cụ thể cần đạt được của luận văn và để đạt được mục đích đó, luận văn phải thực hiện những nhiệm vụ cụ thể nào: các phương pháp và phương pháp nghiên cứu chủ đạo của luận văn: kết cấu của luận văn, tên các phần, các chương của luận văn.

Phần nội dung (các chương của luận văn). Bao nhiêu chương - tùy tác giả, nhưng ít nhất phải có hai chương. Về logic, hợp lý và cân đối, thì kết cấu ba chương là khoa học, phù hợp và phổ biến hơn cả.

Luận văn cần xây dựng được khung lý thuyết (cơ sở khoa học) của vấn đề nghiên cứu, là trục xuyên suốt cho nội dung khảo sát, đánh giá thực trạng và đề xuất phương hướng, giải pháp giải quyết vấn đề nghiên cứu; khảo sát được thực trạng vấn đề nghiên cứu (phải bám sát

vào nội dung cơ sở khoa học đã phân tích ở trên), gồm các minh chứng bằng các số liệu thông qua các bảng, biểu, sơ đồ đa dạng, cập nhập và có nguồn gốc rõ ràng; phải đánh giá được thực trạng; rút ra những thành tựu, hạn chế và tìm ra được các nguyên nhân của thực trạng đó; đưa ra được quan điểm, phương hướng (định hướng) và các giải pháp chủ yếu để phát huy những mặt tích cực, thành tựu đạt được, khắc phục những tồn tại, hạn chế mà phần trên đã rút ra (các giải pháp phải bám sát vào khung lý thuyết và phần khảo sát thực trạng của luận văn).

Nội dung ở tất cả các phần phải quan hệ logic, chặt chẽ, thống nhất với nhau.

Phần kết luận cần khẳng định một cách khái quát, ngắn gọn những đóng góp mới của luận văn và khẳng định những điểm cơ bản mà luận văn đã trình bày, phân tích.

3. Đánh giá chất lượng luận văn thạc sĩ

Đánh giá luận văn phải xem xét cả mặt chất và lượng. Luận văn thạc sĩ được trình bày từ 80 đến 100 trang khổ A4 (không kể các trang danh mục tài liệu tham khảo). Quy định số trang ít hơn (một số trường quy định khoảng 70 trang), gần

với số trang của khóa luận, là không hợp lý, đôi khi không thể hiện được đầy đủ thực trạng của vấn đề nghiên cứu.

Có một số nguyên tắc chung trong văn phong dùng trong trình bày các luận văn thạc sĩ: bố cục chặt chẽ, phân tích, lập luận rõ ràng và gắn kết; luận văn được chia thành các chương, mục, tiểu mục, có ý kiến/chủ đề chính; phân tích, giải thích ý kiến; đưa ra các dẫn chứng, minh họa; tóm tắt, kết luận ý kiến/chủ đề.

Cần đảm bảo tính khách quan và thận trọng khi đưa ra các ý kiến, kết luận: tránh đưa ra các khẳng định tuyệt đối khi phân tích, bình luận các hiện tượng, vì trong phần lớn trường hợp, học viên thường chỉ nghiên cứu được một hay một vài khía cạnh của vấn đề, phát hiện được một tương quan hay liên hệ giữa các hiện tượng, chứ chưa thể chỉ ra mối quan hệ nhân quả trực tiếp.

Mỗi trường sẽ đưa ra các tiêu chí hướng dẫn đánh giá khác nhau. Hội đồng Bảo vệ luận văn của Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội gồm 5 thành viên, trong đó có 02 phản biện là người ngoài trường, hiện chấm điểm luận văn thạc sĩ như trong B.4.

Bảng 4. Nội dung chấm điểm luận văn thạc sĩ của Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội

STT	Nội dung chấm điểm	Điểm quy định	Điểm chấm thực tế	
			Bảng số	Bảng chữ
1	Phần viết	6,0		
2	Phần trình bày	1,5		
3	Phần trả lời câu hỏi	1,5		
4	Bài báo khoa học	1,0		
Tổng điểm:		10,0		

Nguồn: Viện Đào tạo sau đại học, Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội.

4. Kết luận và các gợi ý

Thực tế hiện nay cho thấy tính đa dạng của các chương trình đào tạo thạc sĩ. Mỗi chương trình đào tạo thạc sĩ và tiến sĩ của mỗi cơ sở đào tạo có thể hướng tới những mục tiêu đào tạo riêng, đối tượng học riêng, với những thiết kế chương trình đặc thù nhằm đạt được mục tiêu đề ra. Cách đánh giá luận văn vì thế cũng có chút ít sự khác biệt.

Bài viết này đã phân tích và trình bày khái quát về mục tiêu đào tạo của các loại chương trình đào tạo thạc sĩ (thạc sĩ mang tính ứng dụng và thạc sĩ nghiên cứu). Từ đó làm rõ những yêu cầu về nội dung của luận văn thạc sĩ và cách đánh giá/ chấm điểm luận văn thạc sĩ hiện nay. Và, mục tiêu cuối cùng hướng đến việc nâng cao chất lượng luận văn thạc sĩ ngành kinh tế. Từ những kiến thức tổng hợp được kết hợp với những quan sát của bản thân, tôi đề xuất một số gợi ý như sau với Trường Đại học Kinh doanh và Công nghệ Hà Nội:

- Lựa chọn chương trình đào tạo phù hợp với mỗi chương trình thạc sĩ cụ thể, phù hợp định hướng phát triển và điều kiện đặc thù của trường;

- Cải tiến chương trình đào tạo thạc sĩ theo hướng đào tạo ra những người có

trình độ chuyên nghiệp, khả năng vận dụng lý thuyết vào thực tế về chuyên ngành, những chuyên gia thực hành (chưa phải là đào tạo các nhà nghiên cứu);

- Phân định phạm vi và các hướng nghiên cứu chủ yếu từng chuyên ngành đào tạo để giảm bớt thực trạng nhiều đề tài đang “nhâm lĩnh vực” chuyên môn. Hội đồng Khoa học và Đào tạo trường, Ban Giám hiệu thực hiện việc này thông qua các nhóm nghiên cứu tư vấn;

- Viện Đào tạo sau đại học cần xây dựng hệ thống dữ liệu đầy đủ về tên và tóm tắt các đề tài luận văn, các công trình nghiên cứu đã thực hiện trong và ngoài nước để tránh sự trùng lặp và sao chép khi xác định các đề tài và thông qua các đề cương nghiên cứu của học viên;

- Các nhà khoa học tham gia giảng dạy và hướng dẫn luận văn thạc sĩ cần có chuyên môn sâu và các kiến thức thực tế, cung cấp cho học viên phương pháp tư duy để giải quyết vấn đề, khả năng vận dụng kiến thức vào thực tiễn, giúp học viên lựa chọn phương pháp nghiên cứu phù hợp với từng loại đề tài, từng học viên. Cần cá nhân hoá việc đào tạo để phát huy sở trường của từng học viên chứ không phải cho ra trường sản phẩm đào tạo theo khuôn mẫu./.

Tài liệu tham khảo

1. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2014). *Quy chế đào tạo trình độ thạc sĩ*. (ban hành kèm theo Thông tư số 15/2014/TT-BGDĐT ngày 15/05/2014 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo).

2. Lê Quốc Hội và Doãn Hoàng Minh (2012). *Hướng tới các mục tiêu và yêu cầu chung về luận văn thạc sĩ ở các cơ sở đào tạo kinh tế, quản lý và quản trị kinh doanh Việt Nam*, Kỷ yếu hội thảo khoa học “Chuẩn chất lượng luận văn thạc sĩ, luận án tiến sĩ”. Trường Đại học kinh tế quốc dân.

3. Nguyễn Đình Thọ (2007). *Một số giải pháp nâng cao chất lượng đào tạo tiến sĩ kinh tế ở Việt Nam*. Kỷ yếu hội thảo “Nâng cao chất lượng đào tạo tiến sĩ kinh tế”. Trường Đại học Kinh tế quốc dân.

4. Nguyễn Thị Tuyết Mai (2012). *Đào tạo thạc sĩ và tiến sĩ: Mục tiêu đào tạo, yêu cầu về luận văn thạc sĩ và luận án tiến sĩ*. Kỷ yếu hội thảo khoa học “Chuẩn chất lượng luận văn thạc sĩ, luận án tiến sĩ”. Trường Đại học kinh tế quốc dân.

5. Website của một số trường đại học.

Ngày nhận bài: **15/09/2021**

Ngày phản biện: **18/11/2021**

Ngày duyệt đăng: **30/11/2021**